

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719203788
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6719203788.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti L. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec a J. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom P. práce, sociálnych vecí a rodiny E., pracovisko N., deti matky W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXX, zastúpená advokátom W. K. M., F. kancelária v Z. Z., J. N. X a otca B. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XX, zastúpený O. Y., s. r. o. so sídlom Z., L., V. XXXXX/XC, R.: XX XXX XXX, o návrhoch matky a otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a iné, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18P/17/2019-484 zo dňa 15. 06. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorými zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J. N. (výrok II.), zrušil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi zákaz styku s maloletým J. N. (výrok V.), uložil matke, otcovi a maloletým deťom výchovné opatrenie (výrok IV.) a účastníkom náhradu trov konania nepriznal (výrok VII.), **p o t v r d z u j e**.

II. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie (ďalej okresný súd) napadnutým rozsudkom zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J. N. (výrok II.), zastavil konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou L. N. (výrok I.), zamietol návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi L. a J. (výrok III.) a obom rodičom ako aj maloletým deťom uložil výchovné opatrenie - podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom nadviazania vhodnej komunikácie, smerujúcej k vytváraniu možnosti stretávania sa otca s maloletým J., psychologickému príprave maloletého na stretávanie sa s otcom, obnoveniu vhodnej komunikácie a kontaktu medzi matkou a maloletou L. a obnoveniu kontaktu medzi maloletými deťmi navzájom (výrok IV.).

1.2. Okresný súd ďalej zrušil neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 15CoP/37/2019-60 zo dňa 06. 11. 2019, ktorým bol otcovi uložený zákaz styku s maloletým J. N. (výrok V.) a zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/17/2019-379 zo dňa 14. 08. 2020, ktorým uložil rodičom a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu (výrok VI.)

2. Okresný súd konal o návrhu matky, doručený 15. 08. 2019, ktorým žiadala zákaz styku otca s maloletými deťmi. Súčasne navrhla neodkladné opatrenie, ktoré okresný súd uznesením č. k. 18P/17/2019-32 zo dňa 03. 09. 2019 zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala matka odvolanie na základe čoho Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15CoP/37/2019-60 zo dňa 06. 11. 2019

zakázal otcovi stykať sa s maloletými deťmi L. a J. do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Na začiatku konania matka tvrdila, že deti sa nechcú stretávať s otcom, ktorému bol styk upravený v rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17P/22/2018 zo dňa 18. 12. 2018, ktorým bolo manželstvo rozvedené a na základe rodičovskej dohody bol upravený styk otca s maloletými deťmi každú párnú sobotu od 09,00 hod do 18,00 hod. Matka tvrdila, že došlo k vážnemu narušeniu vzťahov medzi otcom a maloletými deťmi. Deti otca odmietajú a od októbra 2018 navštevovali psychiatrickú ambulanciu MUDr. L. v Z. Z.. Otec mal konflikty aj s plnoletým synom X..

3. Zo správy kolízneho opatrovníka a obecných úradov z miesta bydliska rodičov súd zistil, že matka bývala v G., v 3-izbovom byte s tromi deťmi, bola nezamestnaná, maloletý J. navštevoval 1. triedu základnej školy v X., najstarší syn X. ukončil strednú školu. Otec je zamestnaný, býva s manželkou a jej dvoma deťmi M. a O. v rodinnom dome v Y.. Od 20. 03. 2021 býva pri otcovi aj maloletá L., ktorá navštevovala 1. ročník M. v Z. O.. Kolízny opatrovník navrhol zákaz styku otca s maloletými deťmi zamietnuť.

4. Okresný súd nariadil znalecké dokazovanie, do konania ustanovil znalkyňu z odboru psychológia, klinická psychológia detí a dospelých Mgr. W. X., ktorá predložila znalecký posudok č. 2/20 zo dňa 12. 06. 2020. Znalkyňa zistila výrazne negatívny vzťah malol. L. k otcovi, ktorého vinila za rozpad rodiny a vníma ho ako jedinú príčinu psychických problémov matky. Matka tieto negatívne a kritické postoje voči otcovi nekorigovala, skôr posilňovala a fixovala. U maloletého J. znalkyňa zistila prejavy, prejavy úzkosti v situáciách separácie od matky, resp. pri potenciálnom stretnutí sa s otcom. X. dôvodom odmietnutia kontaktu s otcom bol pocit hnevu, pričom maloletý J. verbalizoval až agresívne tendencie, ktoré nie sú pre jeho vekovú skupinu typická reakcia, skôr kopírovaním pozorovaného správania ostatných členov rodiny, kedy maloletý vnímal negatívny postoj matky, staršej sestry aj najstaršieho brata voči otcovi. Znalkyňa považuje predĺženie zákazu styku otca s maloletými deťmi za nežiadúce pre ďalší vývin detí. Obnovenie kontaktu otca s deťmi je v zhode s odporúčením ošetrojúcej psychiatričky detí MUDr. L., ktorá odporučila vzťahovú terapiu v rodine. Znalkyňa bola vypočutá na pojednávaní 12. 08. 2020, kedy zotrvala na zistení, že v osobnosti otca a jeho výchovného pôsobenia nezistila nežiaduce prejavy, ani žiaden dôvod na zákaz alebo obmedzenie styku s deťmi.

5. Otec po doručení znaleckého posudku vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 05. 08. 2020 navrhol upraviť styk s maloletými deťmi postupne tak, že po absolvovaní prechodnej fázy v trvaní 2-3 mesiacov by sa stretával s maloletou L. každú druhú sobotu v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod. a s maloletým synom J. každý druhý víkend od piatku od 16,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a každú stredu od 16,00 hod do 18,00 hod (č. I. 359).

6. Okresný súd po vypočutí znalkyne neodkladným opatrením zo dňa XX. 08. 2020 uložil rodičom aj maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi otcom, matkou, za účelom vytvárania možnosti stretávania sa otca s maloletými deťmi. Odborné poradenstvo bolo poskytované prostredníctvom Centra pre deti a rodinu X. - Centrum sociálnych služieb N., N. XXX/X, R. XX XXX XXX, prevádzka Sládkovičova XX, ktorý podával do konania správy o priebehu a výsledkoch sprostredkovaných stretnutí rodičov a maloletých detí s otcom. Z týchto správ vyplývalo, že maloletá L. bola s otcom v telefonickom kontakte od decembra 2020 a dňa 20. 03. 2021 odišla od matky bývať k otcovi do Y.. Matka následne odmietla ponúknutú možnosť komunikácie s L. a stretnutia s psychológom.

7. Matka vzhľadom na situáciu, ktorá vyústila do odchodu maloletej L. k otcovi zobrala späť svoj návrh na zákaz styku otca s maloletou. Okresný súd následne vo vzťahu k maloletej L. uznesením č. k. 18C/17/2019-211 zo dňa 08. 06. 2021 zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 15CoP/37/2019-60 zo dňa 06. 11. 2019. Vo vzťahu k maloletému J. zostalo neodkladné opatrenie zákazu styku s otcom nedotknuté.

8. Okresný súd upustil od výsluchu maloletého J., ktorý sa dostavil v sprievode matky, ale neverbálnym prejavom a plačom odmietol akúkoľvek komunikáciu. Následne matka súdu oznámila, že nedokáže zabezpečiť vykonanie výsluchu maloletého ani v domácom prostredí alebo škole.

7. Okresný súd zastavil konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou L., nakoľko matka vzal v tejto časti návrh späť z dôvodu, že maloletá býva s otcom a súd nezistil dôvod pokračovať o tejto časti návrhu.

8.1 Predmetom posúdenia zostal návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J., ktorý matka odôvodňovala aktuálnym psychickým stavom maloletého, ktorý otca odmietal, pred matkou deklaruje, že sa s otcom stretávať nechce a odmieta o otcovi rozprávať. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že vzťahová situácia súvisí s rozpadom manželstva rodičov, ktorá bola sprevádzaná vzájomným verbálnym a fyzickým napádaním. Matka si v súvislosti s rozpad manželstva siahla na život, čoho svedkami mali byť maloleté deti. Po začatí konania boli predložené lekárske správy MUDr. L., z ktorých vyplynul záver o emočných poruchách detí, depresívnom vývine a odporučila nenútiť deti do kontaktu s otcom. Správanie maloletého odmietaním otca nie je pre dieťa vo veku 7 rokov typické.

8.2. Za účelom nadviazania vzájomnej komunikácie súd nariadil neodkladným opatrením výchovné opatrenie, ktoré dosiahlo účel, lebo viedlo k tomu, že maloletá L. obnovila komunikáciu s otcom. Došlo však k zhoršeniu jej vzťahu s matkou. Odchod L. do domácnosti k otcovi mal negatívny dopad aj na maloletého J., ktorý podľa vyjadrenia matky odmieta akúkoľvek komunikáciu s otcom a smerom k odbornému poradenstvu.

9.1. Počas konania okresný súd zistil, že výsledkom sprostredkovaného výchovného poradenstva v Centre pre deti a rodinu bolo stretnutie maloletého J. s otcom, s ktorým maloletý nadviazal primeraný kontakt. Zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, že by bol otec ako rodič diskvalifikovaný pri starostlivosti o maloletého J.. Na strane otca nebolo zistené, že by sa agresívne správal k maloletým deťom. Okresný súd nezistil žiadne dôvody na strane otca alebo maloletého J., ktoré by boli dôvodom zákazu styku otca s maloletým. Zákaz styku je výnimočný a vážny zásah do práv na strane rodiča aj na strane dieťaťa. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že prerušenie kontaktu medzi otcom a maloletým má negatívny dopad na psychický stav maloletého J..

9.2. Okresný súd konštatoval, že otec bol po dobu dvoch rokov len v minimálnom kontakte s maloletým. Na stave, v ktorom sa maloletý nachádza, môže mať výrazný podiel matka, ktorá podľa odborných zistení nedokázala prekonať rozpad partnerského vzťahu a nadviazať komunikáciu ohľadom výchovy maloletých detí s ich otcom. Ich najstarší syn X. je plnoletý, ukončil strednú školu a začína žiť vlastným životom. Okresný súd nezistil, že by sa matka primerane pokúšala o nadviazanie vhodnej komunikácie, ktorá je nevyhnutná u každého rodiča pre starostlivosť o maloleté deti do budúcnosti a dovŕšenia plnoletosti. Pod vplyvom matky je maloletý J. citovo naviazaný len na matku, ktorá ho nevedie k prekonávaniu strachu a ohrozenia. Uvedené vyplýva aj zo situácie, ktorá vznikla po odchode maloletej L. k otcovi, pretože podľa znalkyne mal maloletý so sestrou vytvorený výborný vzťah. Za danej situácie je jediným pevným bodom pre maloletého J. v rodine matka. Zo strany matky chýba aktívna podpora, zabezpečenie maloletého, dieťaťa, že súhlasí s kontaktom s jeho otcom a že sa dieťa môže kedykoľvek vrátiť.

9.3. Rodičia sa majú správať tak, aby umožnili deťom ďalší vývoj, budovať u detí ich vlastné sebavedomie. Je žiadúce, aby sa komunikácia medzi otcom a maloletým čo najskôr obnovila, aby došlo k vytváraniu a upevňovaniu ich vzájomných vzťahov. Z uvedených zistí a záverov okresný súd vychádzal a preto považoval návrh matky na zákaz styku medzi otcom a maloletým za nedôvodný, v rozpore so záujmami dieťaťa a z toho dôvodu návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J. zamietol.

9. Okresný súd uložil rodičom a maloletým deťom J. a L. výchovné opatrenie, ktoré sa osvedčilo už počas konania, kedy bolo vykonávané na základe vydaného neodkladného opatrenia v Centre pre deti a rodinu X. v N.. Zo záverečnej správy odborného poradenstva, z doporučení MUDr. L. a znalkyne vyplýva, že je potrebné vo výchovnom opatrení pokračovať za situácie, kedy došlo k zhoršeniu vzťahov medzi matkou a dcérou, čo má vplyv aj na správanie a postoje maloletého. Za tejto situácie bude odborné poradenstvo zamerané na obnovenie vhodnej komunikácie medzi maloletými deťmi navzájom a medzi matkou a maloletou L.. Súd bude ďalej hodnotiť postoje rodičov. Zdôraznil, že aj pri rozhodovaní o výchovnom opatrení musí byť uprednostnený najmä záujem maloletých detí.

10.1. Okresný súd zamietol návrh otca, ktorý sa po začatí konania domáhal širšej úpravy styku s maloletými deťmi z dôvodov, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania.

10.2. Keďže maloletá L. odišla po predložení návrhu bývať k otcovi, bude potrebné, aby sa rodičia dohodli na ďalšej úprave rodičovských práv a povinností k maloletej L.. V prípade, ak medzi rodičmi k dohode nedôjde, ktorýkoľvek z rodičov môže podať návrh na súde, ktorý rozhodne (o zverení dieťaťa

a vyživovacej povinnosti) aj s prihliadnutím na vek a stanovisko maloletej L.. Z uvedených dôvodov bol návrh otca na úpravu styku s maloletou, či už zo strany otca alebo matky bezpredmetný.

10.3. Otec požadoval širšiu úpravu styku s maloletým J., ale vzhľadom na zistené postoje a psychický stav maloletého nie je priestor na rozšírenie úpravy styku ani nútenie maloletého do styku s otcom prípadným výkonom doterajšieho rozhodnutia o úprave styku. Nápravu a sledovaný cieľ je možné dosiahnuť postupne, aj prostredníctvom uloženého výchovného opatrenia, ktoré pomôže vytvoriť model stretávania sa otca s maloletým J. a oboch maloletých detí navzájom. Až na základe toho bude možné posudzovať vhodnosť rozšírenia styku rodiča s maloletým dieťaťom.

11. Zákaz styku otca s maloletým J. upravený neodkladným opatrením stratil opodstatnenie vzhľadom na výsledky dokazovania a rozhodnutie vo veci samej a okresný súd zrušil neodkladné opatrenia, ktoré boli vydané v priebehu konania v zmysle § 363 CMP. Neodkladné opatrenie upravujúce povinnosti podrobiť sa výchovnému poradenstvu bolo nahradené rozhodnutím vo veci samej. Vzhľadom na to, že súd nariadil výchovné opatrenie je dôležité, aby otcovi nič nebránilo obnoviť kontakt s maloletým.

12. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 25 ods. 1, ods. 3, § 36 ods. 1, § 37 ods. 2 písm. d) Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP nepriznal. O trovách štátu, ktoré vznikli znaleckým dokazovaním okresný súd rozhodol podľa § 57 CMP tak, že ich náhradu štátu vzhľadom na predmet konania nepriznal. Zo súdneho spisu vyplýva, že uznesením č. k. 18P/17/2019-256 zo dňa 20. 02. 2020 bolo matka a otcovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

13.1. Proti výrokom rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh na zákaz styku otca s maloletým J. N., bolo nariadené výchovné opatrenie a zrušené neodkladné opatrenie o zákaze styku otca s maloletým, ako aj proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania, podala odvolanie matka.

13.2. Matka namietala, že okresný súd nezisti riadne skutkový stav ohľadom aktuálnych psychických problémov maloletého, ktorý sa s otcom stretávať nechce. Znalecký posudok, ktorý mal významný vplyv na rozhodnutie súdu považuje matka za nesprávny, pretože znalkyňa nezohľadnila všetky vyjadrenia matky a maloletých detí a prevzala nepravdivé tvrdenia otca. Matka poukázala na to, že neboli zistené žiadne skutočnosti, spochybňujúce jej schopnosť postarať sa o výchovu maloletého. Okresný súd nezohľadnil lekárske správy MUDr. L., ktorá v správe zo dňa 14. 05. 2021 posudzovala stav maloletého J. už po odchode sestry maloletého z domu, keď sa stav maloletého komplikuje obavou, že by odišiel aj starší brat. Okresný súd nedostatočne prihliadal na lekárske správy súvisiace so zdravotným stavom maloletého, nevykonal ďalšie potrebné dôkazy.

13.3. Súd neprihliadal na to, že nariadené výchovné opatrenie môže mať negatívny vplyv na psychické zdravie dieťaťa a nesleduje záujem dieťaťa. Výchovné opatrenie bolo nariadené už počas konania a podľa matky nevedlo k zlepšeniu situácie vo vzťahu k maloletému J.. Naopak, nútením stretávaním sa psychické problémy maloletého prehlbujú. Maloletý bol výkonom výchovného opatrenia unavený a znechutený, maloletý odmietol vypovedať na súde, podľa odporučení lekárky potrebuje pokoj a čas na spracovanie rozchodu rodičov.

13.4. Matka v odvolaní proti nepriznaniu náhrady trov konania uviedla, že jej advokát ustanovený Centrom právnej pomoci je povinný uplatniť náhradu trov riadne a včas, inak mu právo na priznanie odmeny nevznikne.

13.5. Z uvedených dôvodov matka navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v napadnutých výrokoch zmenil tak, že zakáže styk otca s maloletým J. N., zruší výrok o výchovnom opatrení a do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej ponechá v platnosti neodkladné opatrenie o zákaze styku otca s maloletým. Súčasne navrhla, aby jej súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13.6. Matka v replike na vyjadrenie otca k odvolaniu uviedla, že považuje jeho tvrdenia za účelové. Otec nepreukázal, že by matka ovplyvnila odborné vyjadrenia MUDr. L.. Frustrácie a negatívne pocity maloletého voči otcovi sa premietajú do zdravotných problémov dieťaťa. Otec odmieta rešpektovať vôľu a najlepší záujem dieťaťa a narušené vzťahy.

14.1. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v konaní, ktoré trvalo dva roky bolo umožnené matke manipulovať maloletým, ktorá dosiahla úplné odlúčenie dieťaťa od otca, čím boli porušované práva otca aj maloletého J.. Nie je pravdou, že maloletý Frederik má vyhubavú úzkostnú poruchu. MUDr. L. dostávala informácie len zo strany matky, ktorá celú kauzu postavila na tom, že maloletý sa sám nechce s otcom stretávať. Znalkyňa v znaleckom posudku prihliadla na všetky skutočnosti týkajúce sa maloletých detí, tieto náležite a správne vyhodnotila. Otec pripomenul, že znalkyňa na strane otca konštatovala

lepšie osobnostné predispozície, ktoré sú predpokladom toho, že bude schopný lepšie zabezpečovať pravidelné stretávanie sa detí s druhým rodičom v prípade, ak by boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Ďalej otec poukázal na závery znaleckého posudku, ktoré uvádzajú rizikové osobnostné prejavy matky, ktoré predstavujú riziko pre ďalší vývin maloletých detí, lebo ohrozujú predovšetkým schopnosť detí vytvárať primerané medziľudské vzťahy. Odborné poradenstvo bolo poskytované prostredníctvom Centra pre deti a rodiny X. v N., z ktorého záverov je zrejmé, že matka nechcela spolupracovať, nevyvíjala snahu, aby situáciu upokojila, aby si maloletý J. našiel cestu k otcovi. Otec je s prácou Centra pre deti a rodiny a s prístupom psychologičky spokojný, lebo zistil, kde má rezervy. K stretávaniu s maloletým J. chce otec pristupovať citlivo, podľa odborných odporúčaní a záverov znalca. Navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť ako vecne správne.

14.2. Otec v replike na vyjadrenie matky uviedol, že matka sa odvolávala na lekárske správy, ktoré neboli aktuálne a nezaobera sa závermi znaleckého posudku, z ktorého je zrejmé, že zákaz styku je v rozpore s najlepšimi záujmami maloletého J.. Zo záverečnej správy Centra pre rodiny a deti X. zo dňa 05. 02. 2021 vyplýva, že matka má voči otcovi maloletých detí stále odmietavý postoj a má problém porozumieť, čo jej deti hovoria. Matka je zástankyňou určitého názoru a ten nehodlá prehodnotiť. Rozpačité pocity maloletého J. s otcom boli opísané v správe zo stretnutia dňa 24. 11. 2020, kedy maloletý s otcom aktívne komunikoval. Pokračujúci zákaz styku otca s maloletým ohrozuje ďalší zdravý vývoj dieťaťa..

15. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj obsah súdneho spisu v zmysle § 62, § 65 - § 67 CMP a zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne a správne zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a svoje úvahy a rozhodnutie náležite a v potrebnom rozsahu odôvodnil. Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu na zákaz styku otca s maloletým J. N., v súvisiacom výroku o zrušení neodkladného opatrenia, ktorým bol do skončenia konania nariadený zákaz styku otca s maloletým, vo výroku o uložení výchovného opatrenia a v závislom výroku o trovách konania odvolací súd potvrdil v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP, pretože v tejto časti bolo rozhodnutie vydané na základe skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a v potrebnom rozsahu odôvodnil.

16.1. Odvolanie matky nebolo dôvodné. Matka poukázala na to, že neboli zistené žiadne skutočnosti, spochybňujúce jej schopnosť postarať sa o výchovu maloletého. To, že si matka podľa svojho presvedčenia plní vlastné rodičovské povinnosti na zákaz styku dieťaťa s jeho druhým rodičom, ktorý má záujem podieľať sa na výchove dieťaťa, nepostačuje. Matka nevyvrátila zistenie okresného súdu, že maloletý J. je pod vplyvom matky citovo naviazaný len na samotnú matku, ktorá ho nevedie k prekonávaniu strachu a ohrozenia. Skutočnosti, ktoré vníma a interpretuje matka, nevylučuje právo otca podieľať sa primeraným spôsobom na výchove dieťaťa.

16.2. Matka nepreukázala tvrdenia, že okresný súd rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Aj podľa odvolacieho súdu z obsahu spisu vyplýva, že v priebehu konania neboli zistené na strane otca žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali negatívny vplyv otca na zdravý vývoj jeho maloletých detí, ktoré potrebujú oboch rodičov bez ohľadu na to, aký postoj rodičia navzájom voči sebe prechovávajú. Rodičia majú vyvinúť potrebné úsilie na to, aby neprenášali svoje vzťahové problémy na deti. Nemôže byť žiadny dôležitý záujem na tom, aby do problémov dospelých rodičov boli zapojené deti.

17. Okresný súd vyhodnotil skutkový stav ohľadom postojov maloletej L. aj maloletého J., ktorý je ovplyvnený postojmi matky. Matka nemôže prenášať vlastnú zodpovednosť za správanie maloletého k otcovi, lebo otec nemá žiadnu možnosť správanie dieťaťa ovplyvniť. Naopak, matka je povinná maloletého na styk s otcom pripraviť. Zistený stav je pre zdravý vývoj dieťaťa dlhodobu neudržateľný. Matka nesprávne interpretuje lekárske správy MUDr. L., pretože zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že znalkyňa vychádzala aj z lekárskeho správ. Všetky odborné závery smerujú k tomu, že potrebné úsilie na zmenu postojov maloletého J. musia vyvinúť obaja rodičia. Kým otec tieto odporúčania akceptuje, matka ich zatiaľ odmieta prijať alebo ich spochybňuje. Práve z toho dôvodu okresný súd správne nariadil výchovné opatrenie, ktoré má napomôcť odstrániť vzťahové bariéry, ktoré sa medzi rodičmi a ich deťmi vytvorili a pokiaľ tieto vo vzájomnej súčinnosti za pomoci odborného poradenstva nebudú riešiť, ostanú tieto rodinné vzťahové a komunikačné problémy zakonzervované, čo nemôže byť v záujme detí ani ich rodičov.

18.1. Okresný súd prihliadol na zmenu pomerov, ktorá nastala počas konania, najmä závery znaleckého dokazovania a skutočnosť, že maloletá L. sama z vlastnej vôle odišla bývať k otcovi. Z toho vyplýva, že nebol dôvod ponechať neodkladné opatrenie zákazu styku do právoplatného skončenia konania. Naopak, aj vzhľadom na nariadené výchovné opatrenie bol už pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej preukázaný dôvod na zrušenie neodkladného opatrenia zákazu styku otca s oboma maloletými deťmi.

18.2. Napokon, podľa § 2 CMP v spojení s § 335 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu zamietol. Okresný súd návrhu matky nevyhovel a matka sa nemôže domáhať účinnosti neodkladného opatrenia, ktoré bolo vydané pred začatím dokazovania iba na základe jej tvrdení v návrhu na začatie konania.

19. Odvolanie proti nariadeniu výchovného opatrenia matka odôvodnila postojom maloletého, na ktorého má rozhodujúci vplyv samotná matka. Výchovné opatrenie má za odbornej pomoci pozitívne vplývať na vzťahy maloletých detí navzájom bez ohľadu na to, či matka chce a lebo nechce svoj postoj k otcovi maloletých detí zmeniť. Odvolací súd matke pripomína, že jej tvrdenia na začiatku konania, mali viesť k zákazu styku otca s oboma maloletými deťmi. Vzhľadom na to, čo vyšlo počas konania najavo, došlo k výraznému oslabeniu a spochybneniu týchto tvrdení. Matka v odvolaní nevysvetlila a ani nespomenula v žiadnej súvislosti odchod maloletej dcéry L. k otcovi. Uvedená skutočnosť a správanie matky oslabuje aj ďalšie tvrdenia matky, ktoré boli založené na lekárskejších správach od MUDr. L., ktorá uvedený stav musela tiež konštatovať.

20. Vecne správe bolo aj rozhodnutie vo výroku o trovách konania, ktorých náhradu súd nepriznal matke ani otcovi podľa § 52 CMP. Na tom nič nemení skutočnosť, že matke bol právny zástupca ustanovený rozhodnutím Centra právnej pomoci, čo nie je sám osebe dôvod pre priznanie náhrady trov. Ide o trovy konania, ktoré štát znáša aj v súvislosti so znaleckým dokazovaním.

21. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorými rozhodol o zastavení konania o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou L. N. o zamietnutí návrhu otca na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi a zrušil neodkladné opatrenie o povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu, nebol rozsudok okresného súdu napadnutý odvolaním a zostáva nedotknutý.

22. Rozhodnutie o tom, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania je odôvodnené podľa § 52 CMP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).